

De Postrijder der provincie Limburg

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. »

Een blad afzonderlijk 15 centiemen.

Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

MEN SCHRIFT IN
te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

TONGEREN, DEN 13 DECEMBER.

De Kerkhofkwestie.

De *Moniteur* bevat, aan het hoofd van zijn officieel gedeelte het volgende verslag aan den koning :

« Sire,

» In zake van begrafenis hebben er herhaalde maal betreurenswaardige gevallen plaats gehad. Het is nuttig de middelen op te zoeken, om dezelve te voorkomen, en te gelijker tijd de rechten der burgerlijke overheid en de vrije uitoefening der eerediensten te verzekeren.

» Het godsdienstig karakter der begraafplaats is ten allen tijde geproklameerd. Onder het regiem onzer grondwet kan het niet miskend worden.

» Van den anderen kant moet de burgerlijke overheid door maatregelen van toezicht en politie, op de kerkhoven tusschenkomen, en hare zending bevat niet alleen al wat de openbare gezondheid aangaat, maar ook al wat de orde op de begraafplaatsen betreft en den eerbied, dien men aan de nagedachtenis der overledenen is verschuldigd.

» Ten aanzien der moeilijkheden, waartoe de uitlegging en uitvoering van het dekreet van 23 praerial, jaar XII, heeft aanleiding gegeven, heb ik de eer aan Uwe Majesteit voor te stellen, het onderzoek der kwestien, welke er mede in betrekking staan, te onderwerpen aan eene commissie, gelast er de oplossing van te bestudeeren en voor te stellen.

» De minister van binnenlandsche zaken,

» KERVYN DE LETTENHOVE. »

Volgens *la Paix* zou eerstdaags de kwestie van de afschaffing der konscriptie aan de Kamer worden onderworpen, en zou er kans zijn, die te doen aanvaarden. Naar men meldt zou M. de minister van oorlog er niet tegen zijn, op voorwaarde eventwel dat de afschaffing de algemeene wapening ten gevolge zou hebben.

Een korrespondent van het *Journal d'Anvers* meent te weten dat de Kamer weldra zal te kiezen hebben tusschen twee stelsels: de pruisische krijgsinrichting, of de vermeerdere van het jaarlijks leger-contingent met 3 à 4,000 man. Daar dit laatste weinig kans heeft te zullen aangename worden, zou het te voorzien zijn, dat de algemeene wapening zou doorgaan.

Onze inziens zou België goed doen, hierin niet zoo haastig te zijn. De tegenwoordige oorlog heeft veel geleerd; doch laten wij eerst zien wat de andere natien, welke gelijk wij dien met gekruiste armen mogen aanzien, doen zullen.

Dat Oostenrijk, Rusland, Italië, Engeland, enz., zich schikken naar de nieuwe behoeften niets zoo natuurlijk; — maar moet 't kleine, moet 't onzijdige België hen in alles naäpen?

Wij herhalen hier nogmaals wat wij vroeger, met betrekking tot de versterking van ons krijgstelsel schreven: In 1870 is onze legerinrichting alleszins voldoende bevonden om de gevaren af te keeren, die een oorlog, tusschen de twee machtigste krijgsnatiën van Europa, aan onze grenzen, gevoerd, ons deed loopen; zou dezelfde sterkte in andere gelegenheden niet evenveel vermogen?

Oorlogsberichten.

De oorlog schijnt tot een punt gekomen te zijn, waarop aan beide zijden ieder den vrede verlangt. Geheele departementen lijden gebrek aan voedingmiddelen; gansche steden, soms zeer welstellende, zien hunne bevolking tot den bedelstaf gevallen, en zijn zoo verarmd, dat dat men er niet meer weet, waar men morgen een stuk brood zal halen. De lagere klassen gaan of staan uitgehongerd in de straten en blikken greig en somber op de groepen soldaten, wanneer deze hun ratiöon ontvangen, terwijl zij zelve, die arme menschen, niet eens een beet droog brood aan hunne kinderen kunnen geven.

Een afschrikkelijk schouwspel bieden in deze verarmde steden de brandpopen aan, te midden eener doodsche stilte. De burgerlijke arbeid in de steden ligt algemeen stil; niemand werkt nog. Men kan niet eens zijne schoenen laten lappen, die reeds sedert lang water trekken. Alles is in vollen nood.

Thans is de winter gekomen. De dorpswegen zijn onbegaanbaar; de velden en weiden door nat van regen en mist. Dit is een tijd van afmattende marsch. De noord-oostenwind begint te waaien en beden zijn de kalomwegens met eene dikke, witte laag rijen bedekt; eene dikke korst ligt op de waters; ieder is dicht in zijnen mantel gewikkeld. De dagen zijn gekomen, die den soldaat niet aangenaam zijn; maar ieder weet dat hij zijnen plicht te vervullen heeft.

De toestand binnen Parijs wordt daarbij zoo netelig, het voedsel zoo schaarsch, dat die staat van zaken onmogelijk langer voort kan duren, zonder andere vreeselijke gebeurtenissen te weeg te brengen.

Het schoone vrees der Loire worstelt dapper tegen den veel talrijker vijand en doet hem zeer gevoelige verliezen ondergaan; maar overmacht doet wijken. De zich steeds vernieuwende strijdmachten uit alle gewesten van het vereenigde Duitschland, matten de fransche strijders af en overvleugelen hunne gelederen.

De geschiedenis zal gewis eere en roem spreken over de manmoedige verdediging eener natie, door haar eigen Staatsbestuur bedrogen en verraden, haar machtig staande leger als het ware verkocht en krijgsgevangen in 's vijands land ziende, en die in eene geestdriftige opwekking van vaderlandsliefde zich plotselings bewapent om, ter verdediging harer vrijheid en onafhankelijkheid, den ongelijken strijd te voeren tegen een miljoen der best geoefende soldaten van Europa.

Die heldhaftige vervoering der fransche natie heeft den smet van het lafhartig en diep gevallen keizerlijke bestuur schitterend afgewassen. Doch, vrees! met menschenbloed, ten prijze van de wreedsste opofferingen.

Met het oog op dien benauwend toestand, slaan wij geloof aan de tijding der londsche *Daily-News*, meldende dat M. Gambetta, hoofd van 't fransche Staatsbewind des wederstands, eindelijk besloten heeft nieuwe pogingen te doen voor het sluiten eens wapenstilstands, met aanbod der wettelijke bijeenroeping eener nationale vergadering, gerechtigd om met den koning van Pruisen over de grondslagen van een vredesverdrag te onderhandelen.

Wij zegden het na den val van Sedan, en ook na den val van Metz, dat er voor Frankrijk geene de minste over, geene vernedering bestond in de aanvraag van wapenstilstand en vrede. Niet de fransche natie, maar Napoleon III en zijn aanhang hadden immers dien dolzinnigen oorlog aan Pruisen verklaard?

Die mannen waren gevallen; met hun leger verwonnen en in Duitschland krijgsgevangen; de fransche Natie bleef derhalve onbeslekt met het vrijheidswoord in de hand, als meesters om over haar eigen lot te beslissen.

Hadde Gambetta toen willen begrijpen, wat eene harde noodzakelijkheid hem nu klaar voor oogen stelt, dan zou hij, even als Jules Favre en Thiers, als veel andere leden van 't Staatsbewind, zich verhaast hebben om den hem aangeboden wapenstilstand te aanvaarden, volksvertegenwoordigerste doen kiezen, en zoo spoedig mogelijk den vrede met Pruisen te sluiten.

Hoeveel bloed, hoeveel vernielingen en zware verliezen voor Frankrijk, hoeveel luttel rouw en familiëndergang zouden daardoor voorkomen zijn geworden!

Ziehier eenige nadere berichten der gevechten van het Loire-leger.

De eerste aanranding tegen dit leger is inderdaad noodlottig geweest voor de Duitschers, die met gevoelige verliezen werden afgeslagen in eene hardnekkige worsteling, welke tot laat in den nacht voortduerde.

Een tweede slag heeft, volgens de duitsche depeches, donderdag plaats gehad bij Beaugency en zou ten gunste der Duitschers zijn. Deze kennen nogtans dat zij opnieuw zeer gevoelige verliezen ondergaan hebben, maar dat de verliezen der Franschen nog grooter zijn. Wij wachten nadere officieele berichten over die gevechten.

Uit de verschillende depeches blijkt dat het Loire-leger zijnen terugtocht zuidwaarts voortzet en achtervolgd wordt door de vijandelijke strijkkorpsen, die reeds de steden Tours en Blois bedreigen.

Uit eerstgenoemde stad, heeft de minister der binnenlandsche zaken van het fransche Staatsbewind officieel kennis gegeven aan de prefecten, dat de ziele des bestuurs heden verplaatst wordt naar Bordeaux, met doelwit om de bewegingen der troepen vrij te laten. De minister voegt er bij dat de toestand der troepen geruststellend is.

In allen gevalle bewijst de verplaatsing van 't Staatsbewind van Tours, dat deze stad en Blois door de naderende duitsche troepen ernstig bedreigd moeten zijn.

Er is iets opmerkelijks in den bloedigen oorlog die op dezen oogenblik in Frankrijk wordt gevoerd, dit namelijk, dat de ongeregelde troepen, de vrijshutters en wat zoo al meer, veel grooter voordeelen op den vijand behalen, dan wel het geregelde en staande fransche leger.

De zaak van Pruisen en Luxemburg is nu officieel gekend.

Volgens de inlichting der brusselsche *Indépendance*, heeft M. von Balan, gezant van den Noordduitschen Bond in België, gisteren aan M. d'Anethan, minister der buitenlandsche zaken, officieel kennis gegeven van het besluit, door zijn gouvernement genomen, dat het zich niet meer verbonden acht door het verdrag van 1867 welk aan 't groothertogdom Luxemburg de onzijdigheid toekent. Dit besluit is gegrond op de volgende wijze:

1° Er zouden, van wege de bevolking des groothertogdoms Luxemburg manifestaties van toegenegeheid voor Frankrijk gedaan zijn, welke het groothertogelijk Staatsbestuur niet helet heeft;

2° Konvoeien levensmiddelen, schijnbaar bestemd voor Duitschland, zouden van het luxemburgsche grondgebied verzonden zijn naar Thionville, om deze plaats te bevoorraden, zonder dat het groothertogelijk gouvernement zich daartegen verzet hebbe;

3° Een groot aantal fransche officieren, krijgsgevangen der Pruisen, die ontsnapt waren, zouden zonder de minste belemmering over het luxemburgsche grondgebied naar Frankrijk terug zijn gekeerd;

4° Eindelijk zouden in Luxemburg hulphuizen ingericht zijn voor den onderstand der ontvluchte fransche officieren.

HET BOMBARDEMENT.

De militaire korrespondent van den *Times* schrijft dat de Duitschers tot nu toe scrupulen hebben gehad opzichthens het bombardement van Parijs.

Men heeft op den geest des konings invloed uitgeoefend, en zijnen afkeer voor dien uitersten maatregel versterkt; maar lang te vergeefs gewacht hebbende op de insluiting, welke Parijs moest onthongeren, zal de koning eindelijk aan de noodzakelijkheid moeten toegeven en het vuur tegen de stad openen. Indien 't volk in Duitschland zich aan een onmiddelijk bombardement van Parijs verwacht, zal het in zijne verwachting bedrogen zijn.

De militaire raad weet wat men waagt, met een bombardement te beginnen, dat wellicht, ten gevolge van gebrek aan voldoende materieel met krachtigheid zou zijn, en hetwelk dan ook zou ophouden, alvorens er voldoende uitslag was gekomen. In Duitschland zegt men, dat de bondskanselier van Bismarck alle bombardement van Parijs afkeurt. Dit is niet waar! Bijaldien het maar alleen van hem afhing, dan zou Parijs reeds van morgen af beschoten worden. Over dit punt is men het in de militaire en politieke departementen niet eens.

Gedurende den veldtocht van 1866 was de graaf van Bismarck gewoonlijk in de krijgskraden tegenwoordig. Ofschoon hij in den tegenwoordigen oorlog overal het hoofdkwartier des konings heeft gevolgd, werd hij maar zelden geroepen, om de beraadslagingen over de militaire kwestien bij te wonen; sedert het hoofdkwartier te Versailles is gevestigd, is hij nog maar in eene zitting van het militaire kabinet tegenwoordig geweest.

Parijs, 3 dec. (ballon van 4 december).

De stad Parijs is, bij dekreet gemachtigd, eene nieuwe som van 5 miljoen te lichten op de gedekreterde som van 60 miljoen, ter betaling van onkosten door den oorlog veroorzaakt.

In de gevechten van den 2 december voor Parijs, hebben de Pruisen aanzienlijke verliezen ondergaan. Talrijke konvoeien verlieten des middags met gekwetsten het slagveld. Volgens krijgsgevangenen worden gansche regimenten verpletterd.

Het leger van generaal Ducrot bivakkeert in het laag gedeelte van Vincennes.

Ongeveer 400 krijgsgevangenen, onder welke verscheidene officieren, zijn vandaag in Parijs gebracht.

Gansch het leger kent den naam van graaf Neverlee. Eenige dagen geleden kaapte de graaf, aan het hoofd van eenige manschappen, eene sterke pruisische patrouille. In het gevecht van Villers viel de dappere kommandant, getroffen door een kogel. Hij was ordonnantie officier van generaal Ducrot en had toelating bekomen,

om, aan 't hoofd van eenige keurtroepen, de moeilijkste en gevaarlijkste zendingen te volbrengen. Van de 143 man die hij kommandeerde, kwamen er eergisteren slechts vijf terug. Al de anderen hadden gezworen zich te laten dooden rond het lijk, dat zij aan den vijand niet wilden overlaten. Zij hebben woord gehouden.

Het regiment zouaven is bewonderenswaardig geweest in den aanval bij Chennevères. « Wij gingen niet, zegde een zoutaf, die aan het been gekwetst was, wij gingen niet over den grond; wij gingen over lijken. »

De Pruisen versterken zich, op eene geduchte wijs te Malmaison; zij vernieuwden de barrikaden. Eene groote hoeveelheid wapens, voorraad en paarden, aan de Pruisen ontnomen, zijn gisteren te Vincennes aangebracht.

Ziehier eenige woorden van Trochu, uitgesproken in den avond van den 2, op het oogenblik dat hij twee marschregimenten in revue passeerde:

« Soldaten van het 125^e, gij hebt doen zien, dat gij vechten, dat gij lijden verdruren kunt. In naam des lands, dank aan u allen. Leve Frankrijk! Soldaten van het 126^e gij hebt u goed gehouden, gij hebt dapper gevochten. Ik wil het u zeggen: te samen zullen wij Frankrijk redden. »

De troepen antwoordden met leve Frankrijk! Leve Trochu! Leve de republiek.

Volgens geloofwaardige berichten vloegen de fransche kanonkogels, in het gevecht van den 30, 500 meters verder dan die der Pruisen.

Uit Berlijn wordt gemeldt, dat alvorens de vredes-onderhandelingen aan te vangen, er te Versailles een vorsten-kongres zal plaats hebben.

De houding en verdediging der Parijzenaars tegenover de overmachtige legers der Duitschers is inderdaad schoon en grootsch, ja mag stoutmoedig genoemd worden. De uitvallen en de daarmee gepaarde driedaagsche gevechten hebben tevens getoond dat de soldaten der nieuwe fransche legers met een geheel anderen geest bezield zijn dan de keizerlijke troepen, thans in Duitschland krijgsgevangen. Frankrijk bezit nu een nationaal leger, welk niet meer strijdt voor dynastie en keizerstron, voor bonapartistische denkbeelden, maar voor de verdediging van zijn vaderland en zijner onafhankelijke vrijheid.

Men moet zich, nogtans, geen verkeerd begrip vormen van den waarachtigen huidige toestand in Frankrijk, op dezen oogenblik zoo verschillend bespreken.

De twee dappere aanvoorders der parijsche strijders, de generaals Trochu en Ducrot, handhaven inderdaad hunne standpunten buiten Parijs; zij hebben drie veldslagen geleverd, waarbij de pruisische en duitsche legercorpsen zulke gevoelige verliezen ondergaan hebben, dat men tot heden het juiste getal hunner dooden en gekwetsten, vooral die der pruisische corpsen, niet te weten kan komen.

Eenige vijandlijke bataillons, door de fransche generaals behendig angelokt onder het bereik van het grof geschut der forten, zijn letterlijk door de bommen, houwiters en het schroot der mitrailleurs verpletterd geworden; de slachting moet grawlijk wreed geweest zijn.... Maar, zooals men 't licht begrijpen kan, zijn er van den kant der Fransche ook zware verliezen.

De uitslag dier driedaagsche worsteling — zegt de *Times* — is geenszins degene welken men in Parijs ervan verwachtte. Ondernemen met de hoop dat het leger der Loire zegepralend de hand zou kunnen reiken aan de strijders der hoofdstad, is die worsteling geëindigd met eene nieuwe en verschrikkelijke wederzijdsche moordrij, zoowel bij Parijs, als langs de rivier de Loire, alwaar die nitroëingoorlog nog voortgezet wordt.

Het zou derhalve dwaas, zelfs eene slechte daad van wege den dagbladschrijver zijn, de gebeurtenissen te vervalschen, en te verzwijgen dat de generaal Trochu mistukt is in zijn groot plan van dwars door de pruisische strijdlijnen zich eenen weg te baneen, om zich met het Loire leger te vereenigen.

En mocht hij thans ook in het eerste deel van dat plan gelukken, dan nog zou het hem schier onmogelijk vallen het tweede doelwit te bereiken want, ofschoon bij den eersten aanval zegepralende, zijn de fransche troepen op dat punt nu de aanvallers geworden en hebben op de Duitschers de overwinning behaald...

Het garnizoen van Parijs bevindt zich derhalve (thans tusschen eene verschriklijke dubbelkeus geplaatst: den hongersnood langs binnen; den overmachtigen vijand langs buiten.